

jiný pán plácne druhého pána dortem přes obličej a ten druhý pán si to nedá líbit a plácne toho prvního pána také dortem přes obličej a oni mají pak oči zamazané smetanou a nevidí na oči. To se nasmějeme!

Někdy pan učitel vybere od nás po koruně a pak jde do bijáku celá třída, ale to dávají jenom takové kusy, jak se plaví dříví nebo jak horalé tančí kolo nebo jak se dělá sklo, ale to nemá žádnou cenu, ačkoli je to přece jenom lepší než vyučování.

My hoši, co spolu mluvíme, nechodíme do Národního domu, jelikož jsou tam okna vysoká, ale chodíme do Lidového domu, tam jsou okna nízká. To jeden z nás zaplatí vstupné, a když v sále zhasnou, pak oknem pomůže těm druhým dovnitř, abysme nemusili platit. Jelikož za tu korunu, co nám doma dají na biják, si raději koupíme pendrěk nebo cucavou šangličku nebo mejdlíčko nebo sladké kaničky, jakož i sudžuk.

Takové chodění do bijáku vynalezl Zilvar, jelikož by mu tatínek nikdy nedal korunu na vstupné. Tak my si sedíme a velice se nám to líbí, protože je to zadarmo. A udělali jsme to mnohokrát, a bylo nás pět, co jsme leželi oknem, a to: já, Zilvar, Bejval, Jirsák a Kemlink, a jednou jsme vzali s sebou Vendu Štěpánka, ale ten filmům nebaví, poněvadž jest ještě malý.

Ale jednou jeden kluk měl na nás vzteka, jelikož on si lístek platil a my ne, a udal nás panu Maulemu, co trhá lístky, a pan Maule nám pravil přísným hlasem, abysme mu ukázali lístky, my jsme pravili, že už jsme je ukázali, on pravil, abysme mu je ukázali ještě jednou, a Bejval pravil hrdě, že takový zákon není, aby se lístky pořád ukazovaly, a pan Maule se rozložil a ukázal prstem na dveře a pravil velice vysokým hlasem: „Hýbaj! ať už jste venku,“ a Bejval pravil, že my jdeme a že na nás nemusí tak řvát.

Tak jsme tedy šli, ale když bylo po přestávce a v sále se udělala tma, tak jsme tam zase vlezli, jelikož jsme byli žádostiví, jak to dopadne. A když se rozsvítilo a pan Maule nás spatřil, tak pravil děsně vysokým hlasem: „Kriste Jezuši, kdy odejmeš ten kalich utrpení ode mne, copak se musím poradit s téma klazanama hamonit?“

a strašně zářval: „Už ať mi jste venku, parchanti, nebo vás dám polecajťovi, aby s vámi zatočil.“

A Bejval mu na to pravil, že no, no, nemusí být hnedky tak zle a že prý ať si ty parchanty nechá, jelikož nejsme žádní parchanti, a jestli to pan Maule ještě jednou řekne, že to dá advokátovi.

Pan Maule strašně vyvalil oči a pravil jenom: „No tohle! Co byste tomu řekli? To je dneska mládeží!“ a my jsme honem utekli.

Avšak stejně jsme to dělali zas a jednou jsem to vypravoval Evě Svobodové, ona se mně moc divila, já jsem byl rád, že se mně podivuje, tak jsem jí to vypravoval ještě jednou, ještě jednou a pořád a ona si udělala, že by to taky ráda zkusila, já jsem pravil: „Nevím, nevím, k tomu jest třeba velké odvahy,“ a ona mne prosila, abych ji také vzal s sebou do bijáku oknem.

Já jsem ji teda vyhověl, když mne tak moc prosila, ale pak jsem to litoval. Jeden jí ze sálu podal ruku, já jsem ji zezadu tlačil a s velkou tíhou se tam dostala. A kdyby aspoň byla zticha, to ne, ona se musila moc smát, lidé dělali „psi!“ a obliželi se.

A byl to tenkrát takový krásný film, to vám jeden herec letěl éroplánem do Kalifornie, jelikož musil vysvobodit milovanou bytost ze spárů lupičů, on musil letět moc rychle, aby předhonil expresní vlak, a byla bouře a blesky se křižovaly, vítr foukal děsně, my jsme na to koukali, a vtom nás pan Maule vyhodil.

Potom jsme stáli před bijákem a čekali, až půjdou lidé, a šel taky pan Lokvenc s manželkou a Bejval přistoupil k němu, dal slušné pozdravení a ptal se: „Prosím vás, pane Lokvenc, vysvobodil ten herec milovanou bytost ze spárů lupičů?“ ale pan Lokvenc se příšerně zachácel a neřekl nám nic.

A potom jsme se stejně dověděli, jak to dopadlo: Herec skutečně vysvobodil milovanou bytost ze spárů lupičů a všechny je zastřelil a pak ji pojal za manželku.

Letos byla velice dlouhá zima, ani já, ani hoši o mnoho starší takovou dlouhou zimu nepamatují. Porád ten

»Pravda, maminko?« zajásal Václav, sprásknuv rukama.

»Copak už tvá matka někdy lhala?«

Václav přiskočil za pult a začal matku objímat a líbat.

»No — no, bláznivý, ty nebudeš mít nikdy rozum,« bránila se Bavorová. »Já věděla, že to jednou přijít musí! Ale ty — ty se teď drž a dostuduj!«

Václavovi se zajiskřily oči. Poskočil si a sňal svaček klíčů se stěny.

»Kampak půjdeš?«

»Na půdu.«

»A co tam?«

»Dělat životní plány!«

XIII.

Z NĚŽNÉ DOMÁCNOSTI.

Pan domácí chodil pokojem sem a tam. Byl ještě v nejranějším obleku a teprv v spodky bez ší oblečen. Prsa jeho byla rozhalena, vlasy ještě neučesané trčely dívce sem a tam. V hranatém a vrásčitém obličejí jeho jevila se rozpačitost. Klátivé ruce hou-paly se při chodu bezúčelně kolem těla.

Paní domácí, v obleku taktéž velmi soukromém, stála u prádelníku s hadrem v ruce. Dědala, jako by stírala prach, avšak každý pohyb, který učinila, svědčil taktéž o rozpačitosti.

Příčinou rozpaků těch byla osoba třetí, sedící tu na židli u stolu. Znalec mohl okamžikem prohlédnouti situaci. Neznámý podle tvaru svého obličaje rozhodně náležel k národu, z něhož nám dosud známa jediná osoba, která nabyté jednou peníze zase vrátila, osoba biblická, Jidáš. Neznámému nebyla patrně do-

mácnost páně Ebrova cizí, neboť svůj ošumělý klo-bouk, jako by byl doma, hned si posazoval na lysou, řídkými šedinami vroubenou hlavu, hned zase sni-mal; bubnoval po stole a odplivoval zcela bezohled-ně na podlahu. V očích jeho se zračila uvědomělá nadvláda a pohrával v nich impertinentní úsměv, je-hož nezapíraly ani vislé rty.

Najednou sebou trhl, opřel se o stůl a vstal.

»Nu, já vídím, že jsem také tady peníze svoje vy-hodil,« pravil hlasem zvučným. »Však já si pomohu, nedám však ani krejcaru více!«

Paní domácí se k němu obrátila a pravila s úsmě-vem nuceně milostným: »Jen padesát zlatých ještě, pane Menke. Pomůžete nám a budem vděční, uvi-díte!«

»Co je to »vděční«, co?« uškřb se žid. »Já bych byl také vděčný, kdyby mi někdo daroval padesát zlatých.«

»Ale vždyť vám přece za to ručíme, pane Menke! Je tady náš dům a —.«

»Dům! V Praze je mnoho domů a taky mnoho do-mácích, to vím; ale víte vy, kdo je ve vašem domě do-mácím? Mám váš služební arch, hm, co je mi pla-ten, když z něho ani na percenta nevyberu! Nebudu-li do úterka mít svoje úroky, půjdu k panu presiden-tovi!« a šel ke dveřím.

»Ale pane Menke! —«

»Ne — já mám děti a nemohu se dát připravo-vat o peníze. Poroučím se!« Odešel a nechal dveře za sebou dokořán otevřeny.

Pan domácí zaklátil rukama a pohnul ústy, jako by chtěl něco říci; paní domácí zlostně přiskočila ke dveřím a bouchla jimi.

Dveře do druhého pokoje, posud pootevřené, ote-vřely se zcela a vyšla z nich slečna Matylda. Byla

„Stejně má Julda pravdu,“ vzdychla, Madda vjíždějíc prsty do modročerné srsti na Alexových zádech, „ale s tebou je holt zase zábava ... Jak s žádným klukem na světě.“

Contemplor meliora proboque; deteriora sequor.

„Však já taky nejsem žádný kluk!“

„Ne. Ty seš ďábel.“

Z krve, mléka a štáv Holčičích vzpomínek na vánoční koledu Ženského nářku v mokré listí A lázeňských fontán De-
vostované země, vody a vzduchu Básniček z devítleky Sirén
revoluce A kvílení elmotorů, centřug a beatu Tohle všechno
je teď můj a dělat si s tím můžu, co se mi jen zamane
Nesmíš Dost Prosím tě ne Už vážně dost Pěkně pro-
sím Tohle ne Já moc chci hodně něžnou lásku Pavlóny
ze skla a z modrého kovu A v nich věčný prameny vody,
která uzdravuje A tichou muziku, něco hodně cool a hodně slow
A jezírko s barevnými světly pod vodou A labuť ...

A recitovat veršičky P. Ovidia Nosatce bys nechtěla To bys
usnula, co, kdežto takhle jsi nádherně svěží Svazkem tříšivých
granátů do skleněného pavilónu Místo vlážné minerálky horkou
naftu do jezírka a zapálit plamenometem To je jinačí show, co

A labutím osekáme spálené peří dlátem a sníme maso Tohle
se ti doopravdy líbí Jen koukej, co děláš ... Jen se na to podívej
To ty děláš Vždyť je to vlastně hrůza, co my tady spolu dělá-
me Já fakticky nechtěla To ty Au, to bolí Ty se mnou
děláš, jakobys mě chtěl zabít, a ne pomilovat Au! Já se přece
tak dlouho bránila Au! Au! Au!

Jak slastně kvíčí divoké prasátko rvané na houpavém mechu
ve věčném stínu našeho čtvrtého pralesa, kam neproniká vy-
soušejičtí světo Denaturace Nejsilnější to jeho celoživotní záži-
tek Dej mi ještě kousnout Však si kousni taky ... Maso

To je jiná bašta než oslzlé plavuně a utopení brouci a ohnilé
bukičky z bláta, co Au! Tys teď kousla moc Au! Au! Au!
Maso já ráda Už jsem si zvykla V patnácti mě poslali do
jatek

Mě až v osmnácti Tempo se zvyšuje Zároveň se spotřebou
masa - Všichni rádi maso A my jeden druhého teď nádherně
vypijem a sníme

A my jeden druhého teď nádherně

(„Proboha — — —“ vykřikl ve dveřích Julda Serafin vysokým hlasem.)

POKOJE LÁSKY. Součástí věznice v Ulrikforsu v severním Švédsku jsou jednoúšňe zařízené pokoje, kde se scházejí vězni se svými manželkami nebo snoubenkami. Správa věznice povoluje až týdenní společný pobyt.

V BOJI PROTI POTKANŮM je vlk nejlepším spojencem člověka. Tento názor zastává italský profesor Giovanni Fornaciari, jeden z největších současných zoologů. Podle něho na každý kus drůbeže, kterou vlk v drůbežárně roztrhá, připadá průměrně 300–400 potkanů, které za stejnou dobu zadávi. Proto se obyvatele vysokohorské vesnice Felica-
rolo v Apeninách rozhodli, že nebudou již vlky pronásledovat. Dokonce založili společnost na ochranu vlků. Vlčata, která zabloudí, vychovávají o láhvi mléka a před jejich puštěním na svobodu je očkují.

Zvenku z nádvoří bylo v okně plánovacího oddělení v prvním patře vidět jen zelené houští dvou prorůstajících se filodendronů. Ze svého křesla za nimi, přistaveného těsně k oknu, střežil Bogan. Tušl přes svou rachotící elektrickou kalkulačku mezerami mezi listy shora celé nádvoří od vratnice až ke kotelně a garážím. V okamžiku, kdy se z řera ve vratech protější haly vynořila malá postavička Schejbala (předseda závodní rady), vymrštil se Bogan ze svého křesla, střelbitě prolétl tmavou vlnkou chod-
bou správní budovy („Bílého domu“) a v prudkém žaru sluncem rozpáleného nádvoří se střemhlav vrhl na drobného mužíka.

... vždyť tak se už doopravdy přece nedá bydlet, jsme už z toho s ženou zoufali a Jolana zas tuhle plakala, že by bylo nejlepší už skočit z okna —“ chrlič Bogan z nekolikacentimetrové vzdálenosti přímo do bledého obličej nervózně mrkajícího předsedy a neustále zvyšoval hlas (dva kolemjdoucí k nim už otáčeli hlavy a žena táhnoucí kolem vozík se u nich zastavila s otevřenými ústy). „Já vím, budem to muset znovu řešit ...“ breptal předseda a ustupoval krok za krokem dozadu, — vždyť už loni páteho říj-
na jste odhlasovali vyřízení do prvního dubna a dneska je dva-
náctého června, přece jsem vám dal už dvě potvrzení, že Jolana je v jiném stavu, a tohle ji úplně ničí, když mohl dostat kvartýr Papoušek bez děcka a Ruml, který si hned pak koupil auto —“
útočil tvrdě Bogan a předseda Schejbal prchl zpět do haly, z níž před chvílkou vyšel.

Chladně střehna nádvoří sjížděl Bogan na své elektrické kal-

Je to prima, Moure, že si dorazil. Dáme ještě ložička?
Určitě!

Staroch nalije pohárky vrchovatě a šátrá v divanu. Nahmátne dýmku, vloží pár matných kousíčků, hledí do tátových rozšířených očí, zjevně potěšených vidinou přicházejícího.
Poslyš, Moure, a už si přišel na to, že chlast a drogy distribuuje ďábel?

Už mě to taky napadlo.

Co já viděl mladých mužů, jiskrných, bujarejch, s pažema stvořenejma k vobjímání žen, jak se změnili v ubrečený trosky. To sou drogy.

Ale no tak....

Já už ale zaplatpánbů přestávám, rozkašle se staroch, retý svírá kolem zažehnuté dýmky a lapaje po dechu vtaňuje dým, dokud se kašel nezmění v tichounce zurčící smích.

A tu povstane, červená náčelnická mu splyvá z ramen, vytrčí paže, komíhá jimi, seschlé černé stroupky tečkují ty jeho dlouhátánské ruce, chrčí.

Stalo se ti někdy, Moure, že si vstal po milování a byl ve světle?

A to světlo tě obklopovalo i v šedivé ulici či v pustině lesa s vyhnílostřím, červivými pařezy? Svět zkrásněl po milování a barvy byly ostré a jasné?

Hele, to sou buzerantský kecy, todlecto.
Mně se to po milování s touto dívkou vždy událo.

Jo? Vážně?

Jo, fakt sem zažil plnost lidského doteku, kterým je láska.
Prosím tě, učitel, to teďka mluvíš akorát vo šukání, vo sexu mluvíš.

Přišel sem ale na to, že je ještě větší láska! vzkríkne staroch.
Ale to je furt fyziologická reakce, serotonin, oxytocin a tak. Přičemž menstruační cyklus se taky podepíše. Měli sme to v přírodovědě na gymplu!

A člověk řekl Bohu, dal si mi ženu, aby při mně stála. Ale vona vzala ze stromu jabko. A hnedka začal celej tenhle candrbál, ten svinec, tenhle průsvih! praví Lojda a zase se pomalu, docela pomalinku skládá, až usedne a rozvalí se v polštářích.

Ale zase vidíš to světlo se ženou, říkal si, šklebí se táta.

Hezky si ale povídáme, víd', Moure? Víš co? Já ti ještě naleju. Jo, taky budeš starý dědek. S tím se holt nedá nic dělat!

Ale no tak, učitel....

Znal si mě jako chlapa. Ste se ve třídě trásli, když sem na dvorku zařval. A teď?

Ale no tak, to bude dobrý.

Nebude! A hlavně si teď, Moure, lámu hlavu s tím, jestli je Bůh uvnitř ve světě, jako s náma, nebo jestli je mimo.

To je rozumný, učitel. Co taky dělat, když ti vodošlo šukání, víd'? Hele, kapitáne, vosaměl si, to je to/celý.

Ale depak, Moure, myslím, že sem konečně pochopil, jak je to se zlem a utrpením. A fakt parádně se mi ulevilo.

Vážně? Sem s tím!

Bůh všechno stvořil, ale pak se stáhnul, víš? Aby umožnil věcem dít se. A zůstal tu jako láska. Ne jako ta naše vobyčejná, šukací. Jako božská láska! prskne starý.

No, proč ne?

Zůstal tu jako láska vo síle supernovy tribilionu mnohoorgasmu! Je to ale taková láska, ke který můžeš, až když musíš.

To zní dobře, starej....

Ale na počátku, zřejmě hnedka vo tý první neděli, se Bůh stáhnul, zřekl se své moci, aby umožnil existenci, která bez zla není možná, komíhá starý zas pažema, zdvíhá ty černě tečované válce, zakončené mohutnými tlapami.

Že není?

Není! Kdyby umožnil růst jen dobru, tak zruší celý to kolotání, veškerý pohyb. Totiž život. A to bys chtěl? To bys chtěl, Moure, ty vole? Seš ty vůbec normální?

HĚJ, PANE KRÁLI...
 Bereme na potaz učené bakaláře
 Et item doktory, et item rektory,
 Proč jenom chudák trhaní patří do žaláře,
 Vždyť mezi boháči jsou taky potvory.
 Kdyby nás chudáky lépe znal
 Pan král,
 Snad by nám odpověď dal.

Refén:

Hěj, pane králi, nebuď líný,
 Vem hadry a jdi mezi lid!
 Poznáš, co je živořit z dřiny,
 Uvidíš za den tolik špíny,
 Do smrti nebudeš mít klid.
 A vůbec, velkomožní páni,
 Přijďte se na nás podívat,
 Vy páni, kteří jste tím vinní,
 Že bídá z lidí lotry činí,
 Že vlky z lesů žene hlad.
 Mýslíte si, že jsme jen láza,
 Že se nás nemusíte bát.
 Jednou však popadne vás hrůza,
 Až pod okny vám budem rvát:
 Hej, křečkové a bařtipáni,
 Je čas, budeme účtovat,
 Pánové, sami jste tím vinní,
 Že bídá z lidí vlky činí,
 Že nás proti vám vede hlad.

SCÉNA DRUHÁ

Předešli, PURKMISTR.

PURKMISTR *v košili s kordem v ruce ustoupí.*

JEHAN (*spatří Purkmistra*): Pojď zpívat s námi!

GEORGES (*to rázi*): Ty to neumíš? Pojď, my tě to naučíme.

PURKMISTR: Co je to za pořádek?

JEHAN: Vid', to je legrace?

GEORGES: Honem, pojď zpívat, dědulo.

PURKMISTR: Tohle se tu děje? Takový je tady pořádek?

Pak se nemá krást! Pak má být spokojenost mezi lidem!

JEHAN (*stále nerozumí*): Vždyť o tom zpíváme, člověče.

To jsou nějaké poměry?

PURKMISTR: Já jsem byl okraden! Mne vyloupili.

GEORGES: Tebe okradli? Tak to ukrad purkmistr!

PURKMISTR: Lumpové, zbojníci! Stráž! Stráž!

JEHAN: On volá stráž! Na koho to voláš?

PURKMISTR: Na vás, lumpe!

JEHAN: Tak ty budeš na mne volat stráž, na městského

ponocného? To se mně tedy ještě nestalo, a že už to

dělám... tejdén.

GEORGES (*k Purkmistrovi*): To je, panáčku, úřední osoba.

PURKMISTR: Lumpové! Lúzo! Já jsem purkmistr!

JEHAN: Blázen v košili. Purkmistr spí doma, má tam

ženskou.

GEORGES: A peníze pod polštářem! Ten se nehne z do-

mo va.

JEHAN: To ví celé město, kdo je to purkmistr.

PURKMISTR: Zatýkám vás oba.

GEORGES: Ponocný, co tomu říkáš?

JEHAN: No, to je šprým, a špatný.

PURKMISTR: Vzdejte se oba! (*Napřáhne na Jehana kord.*)

JEHAN: To je finta! Pozor, na to jsme se učili v kurzu pro ponocné profintu. (*Uchopí halapartnu.*) Pozor, dědku! (*Tlačí na Purkmistrův kord a přimáčkne Purkmistra k zemi.*)

GEORGES: Košilátý, drž se!

PURKMISTR (*na zemi*): Smilování!

JEHAN: Smilování jsme se v kursu neučili.

GEORGES: Já bych ho dal na pranýř.

JEHAN: Tak to je hotová věc.

JEHAN a GEORGES *zavřou PURKMISTRA do pranýře.*

PURKMISTR (*řve*): Zrada, padouši! To zaplatíte křkem!

JEHAN (*žene ho halapartnou po schodech nahoru*): Jedeš na hanbul Košilátý dědku. Nemrava, asi sháněl holky. (*Zarazí se.*) Proboha, kolik může být hodin? Já zapomněl troubit.

GEORGES: No, to bude půlnoc.

JEHAN (*nastavuje Purkmistrovi roh k ústům*): Nemrava to odtroubí. Dvanáctkrát, slyšíš?

GEORGES: Trub, nebo tě píchnem. (*Ohrožuje ho kordem.*)

PURKMISTR, *bez sebe vztekem, zatroubí.*

SCÉNA TŘETÍ

Předešlí, VILLON, ŽEBRAČKA, VYKLADAČKA, NUŽÁK.

Všichni se scházejí na Purkmistrovo troubení, poznávají Purkmistra a smějí se.

JEHAN (*k přichozím*): To je figurka nemravná. Takhle lítá v noci po Paříži.

VILLON: Kdo proved tenhle geniální kousek?

GEORGES: My.

VILLON (*směje se*): Za to bych vás chtěl do své tlupy. Tohleto provést purkmistrovi!

GEORGES (*k Jehanovi*): Slyšíte, to je purkma!

JEHAN: To je vážně purkmistr?

VŠICHNI: No ovšem.

JEHAN (*po chvíli*): A ať.

GEORGES: Ať má jednou, co mu patří.

JEHAN: Je to má poslední úřední moc. Kdo si chce píchnout? (*Podává halapartnu lidem.*)

VILLON: Nu, pane purkmistře. Na pranýři už jste, tak můžete zpívat hned s námi.

VŠICHNI (*zpívají zúřivému Purkmistrovi*):

Hej, křečkové a bařtipáni,

Je čas, budeme účtovat!

Pánové, sami jste tím vinni,

Že bída z lidí vilky činí,

Že nás proti vám vede hlad!

OBRAZ SEDMÝ

SLOVO DÁ SLOVO

Před oponou.

GEORGES a JEHAN *vyjdou před oponu.*

JEHAN: Pane, já jsem vám to nechtěl v ději říkat, ale vy jste mi nějak povědomý. Neznáme my se?